

“Humanities in Norway make a strong contribution to society”

Om samfunnseffekten av en forskningsevaluering

VR seminar 16. april 2018
Dr Jon Holm

Den begredelige lista over humaniora-bragder i 2011

REDAKTØREN HAR ORDET: Har det ikke kommet noen gode forskningsresultater innenfor humanistiske fag i Norge i året som gikk? spør redaktør Nina Kristiansen.

Nina Kristiansen

ansvarlig redaktør, forskning.no

11.1 2012 05:00

Nyttår er tid for oppsummering, telling og rangering. Så også i forskningens verden. Tidsskrifter og aviser bringer forskningens ti på topp, og oppsummerer de største forskningsnyhetene fra 2011.

Lenge har jeg ergret meg over at listene er så dominert av naturvitenskap og medisinsk forskning. Det er sjelden eller aldri forskningsresultater fra humaniora eller samfunnsfag med på listene.

Men det skjer da minst like mye spennende innenfor de fagfeltene, tenker jeg hvert år.

begredelige = beklaglige
bragder = prestasjoner

<https://forskning.no/meninger/leder/2012/01/den-begredelige-lista-over-humaniora-bragder-i-2011>

Hva mente dekanene om humanioras samfunnsbidrag i 2011?

- Humanistisk fakultet ved Universitetet i Bergen:
 - Det er vanskeligere å vise direkte nytteverdi av humanistisk forskning
- Humanistisk fakultet ved Universitetet i Oslo:
 - Humaniora redder ikke verden, i alle fall ikke på kort sikt
 - Forståelser sprer seg langsommere, først til andre forskningsmiljøer – og deretter til samfunnet utenfor og til menneskenes tankemåter

Humanioras verdi

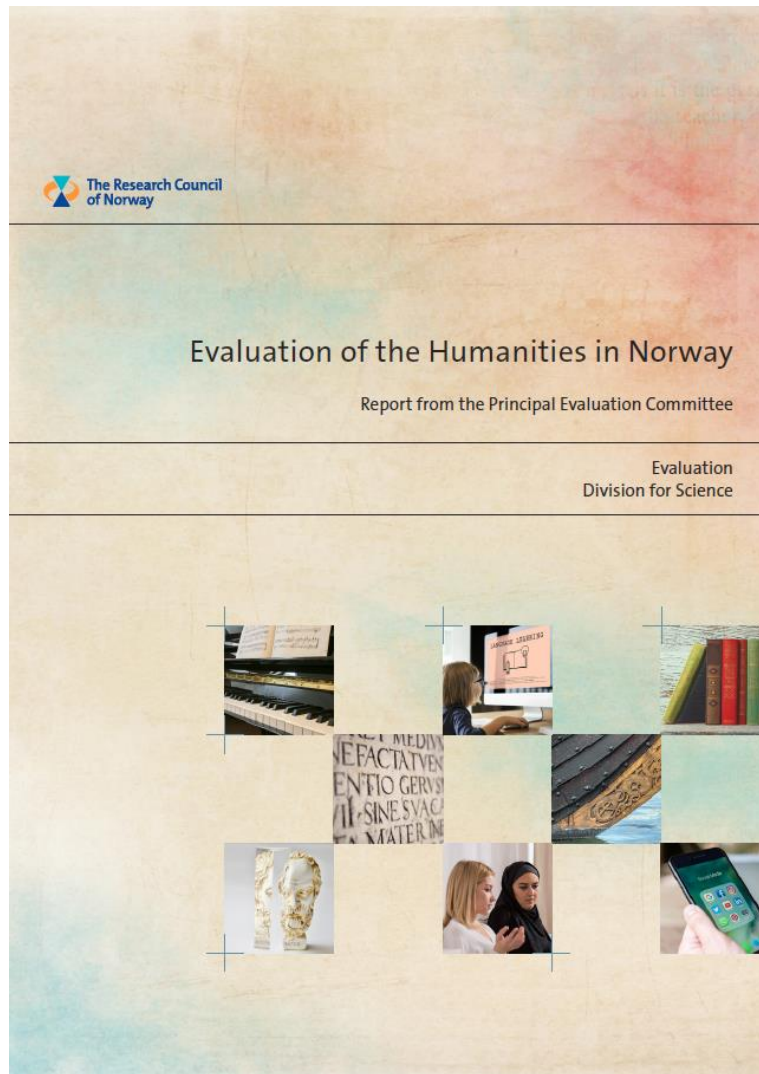
forskning.no 11. januar 2012

- Politikere og dekaner er enige om at humaniora har stor betydning for samfunnet
- Statsråd Tora Aasland understreker at humaniora er viktig for **samfunnets evne til å reflektere over seg selv**
- "Vi driver med forskning som er avgjørende for vår **samfunnsforståelse** og grunnleggende **språklige** og **kulturelle** kompetanse," sier prodekan Einar Lie til *Morgenbladet*.
- **Hvilken forskning dette er og hvilke resultater som kom ut av den kunne hverken dekaner eller politikere svare på i 2011**

Hvorfor er det så vanskelig å lage lister over pretasjoner i humanoira?

1. Ingen tradisjon for rangeringslister
2. Ingen heltedyking
3. Større beskjedenhet
4. For stor fagulikhet
5. Lang virkningstid
6. Ingen funn
7. Lite målbar nytteverdi

Heldigvis tok vi feil !

... the Humanities make a strong contribution to society, culture and the economy by engaging with a range of public and private sector organisations

The panels were favourably impressed with the range and depth of Humanities collaborations with other sectors and the emergence of impact evidence based on that collaboration

Hva hadde skjedd?

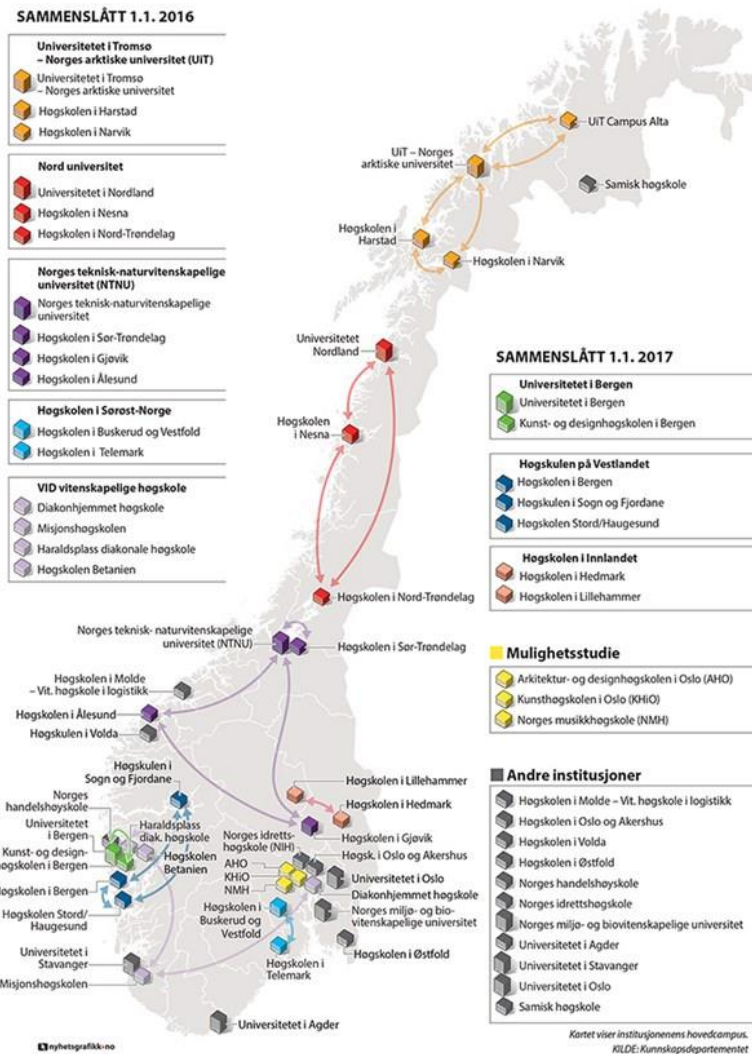
- Den første evaluering av hele humaniora på 30 år
- Forskningsrådet tok i bruk en **ny metode** for å evaluere samfunnseffekter: Impact cases (REF)
- Forskningsinstitusjonene leverte inn **165 impact cases** til evalueringen av humanistisk forskning
- Eksemplene ble **analysert** av Forskningsrådet
- Eksemplene på samfunnsbidrag (impact cases) ble **vurdert** av internasjonale fageksperter
- Eksemplene ble også **brukt** i stortingsmeldingen *Humaniora i Norge*

Evaluering av humanistisk forskning i Norge

37 institusjoner
 7 universiteter
 18 høyskoler
 5 universitetsmuseer
 4 forskningsinstitutter

*

2296 forskere
 98 forskergrupper
 165 impact cases

REF2014
Research Excellence Framework

The research of **154**
UK universities was assessed

They made **1,911** submissions including:

- **52,061** academic staff
- **191,150** research outputs
- **6,975** impact case studies

The **overall quality** of submissions was judged, on average to be:

★★★★★ **30%** world-leading (4*)

★★★★ **46%** internationally excellent (3*)

★★★ **20%** recognised internationally (2*)

★ **3%** recognised nationally (1*)

Impact case - mal

Sammendrag (maks 100 ord)

Beskrivelse av forskningen som ligger til grunn for samfunnseffektene (maks 400 ord).
(herunder navn på sentrale forskere og (hvis relevant) forskningsgruppe, samt tidspunkt for forskningen)

Beskrivelse av samfunnseffektene (maks 400 ord)
(herunder på hvilken måte forskningen har bidratt til samfunnseffektene)

Referanser til forskningen (vitenskapelige publikasjoner)

Referanser til kilder som støtter påstanden om oppnådd samfunnseffekt (publikasjoner, rapporter, nyhetsoppslag, offentlige utredninger, mm).

Hvis relevant: Eksterne kontaktpersoner (eksterne brukere eller andre som har vært nær på samfunnseffektene og kan bekrefte forskningens rolle).

Kriterier for gode eksempler

- Eksempelet kan **leses og forstås** uten videre undersøkelse av referanser og annet materiale.
- Forskningsarbeidet/ene er **klart beskrevet** både når det gjelder tema og hva som er originalt. Miljøet/personene som har utført forskningen kan identifiseres.
- Samfunnseffektene er klart beskrevet både når det gjelder **hvem** som er påvirket og **hva** som er påvirket.
- Forholdet mellom forskningen og samfunnseffektene er beskrevet på en slik måte at det framstår som **troverdig** at forskningsarbeidet/ene har vært viktig for samfunnseffekten.
- Det er gitt **referanser** til forskningen (vitenskapelige arbeider) og til samfunnseffektene som tydelig underbygger eksempelet.

Forskningsrådets egne analyser

Relevance of the impact cases to the Norwegian Long-term plan for research

Table A: Impact cases categorised according to 5 priority areas

	Ocean	Climate	Public sector renewal*	Enabling technologies	Innovative industry	Sum
Panel 1			2	1		3
Panel 2	1		4	2		7
Panel 3						0
Panel 4	1	3	1			5
Panel 5	1		4		1	6
Panel 6		2	5	5		12
Panel 7			2			2
Panel 8		1		8		9
Sum	3	6	18	16	1	44

***Another 12 impact cases concern the public sector at large, including primary/secondary education and the legal system**

Relevance of the impact cases to Horizon 2020

Table B: Impact cases categorized according to the 7 societal challenges of the H2020

	Health	Agriculture and maritime	Energy	Transportation	Climate	Europe in a changing world	Secure societies	Sum
Panel 1	2					9		11
Panel 2	4		1			6		11
Panel 3						6		6
Panel 4	1	1			3	13	3	21
Panel 5		1				20	3	24
Panel 6	4				2	6	1	13
Panel 7	2					9		11
Panel 8					1	3	1	5
Sum	13	2	1		6	72	8	102

User survey (1)

Table 3.1: The relevance of the research to the user

Q: To what extent would you describe the research cited in the impact case as relevant to your work/profession? (I hvilken grad vil du beskrive forskningen i det aktuelle caset som relevant for ditt virke?)	Number of respondents	Percentage
To no extent (<i>I ingen grad</i>)	1	2,6%
To some extent (<i>I noen grad</i>)	3	7,7%
To a rather large extent (<i>I ganske stor grad</i>)	13	33,3%
To a very large extent (<i>I svært stor grad</i>)	22	56,4%
Total	39	100,0%

User survey (2)

Table 3.3: Experienced relevance of humanistic research in general

Q: To what extent do you experience humanistic research in general as relevant to your work/profession? (I hvilken grad opplever du at humanistisk forskning generelt er relevant for ditt virke?)	Number of respondents	Percentage
To no extent (<i>I ingen grad</i>)	0	0,0%
To some extent (<i>I noen grad</i>)	8	21,1%
To a rather large extent (<i>I ganske stor grad</i>)	13	34,2%
To a very large extent (<i>I svært stor grad</i>)	17	44,7%
Total	38	100,0%

Humanistic research from a users' perspective

"That reliable knowledge within all areas of society is available, is in my opinion essential for us as human beings so that we can understand and relate to the world around us and make the right decisions both in personal matters and as participants in political and other social processes".

Fagekspertenes vurderinger og anbefalinger

Conceptions of Childhood in History at UiO/HF (History, Archaeology and Cultural Studies); and Indigenous Religions at the Arctic University of Norway (Theology and Religion). Detailed appraisals of research groups that have, or have the potential to achieve, international standing can be found in the individual panel reports. Research groups were significantly more international and original than other parts of the community.

2.8 Interplay between research and teaching

Evidence of the interplay between research and teaching in the Humanities was presented in NIFU 2013, which surveyed academic staff about this relationship. This report demonstrated that the relationship between research and teaching varies with institutional type, due to the different balances among BA, MA and PhD students. According to the report, 25–33% of Humanities teachers presented their research to PhD students, MA students or BA students 'to a large extent', although only 25% of teachers involved BA students in their research.

The role of research groups in training PhD and MA students also varied. At the older universities, slightly more than 50% of permanent academic staff in the Humanities are members of a formal research group, whereas this figure is 80% in Natural Sciences and 70% in Social Sciences. This is partly explained by a strong tendency to individual scholarship in Humanities areas, with 57% of Humanities scholars conducting their research 'to a large degree' alone, while only 15% do so in Medicine. Less than 40% of those who are members of a research group involve their students 'to a large extent', which is a similar proportion to Social Sciences. This pattern makes it less likely that students will necessarily engage directly with research projects, although it was difficult to determine the extent to which teaching at institutions was informed by, or even led by, the research focus of the teachers.

2.9 Societal impact

An analysis of the 165 impact case studies presented to the panel as part of the HUMEVAL assessment demonstrates that the Humanities make a strong contribution to society, culture and the economy by engaging with a range of public and private sector organisations. The panels were favourably impressed with the range and depth of Humanities collaborations with other sectors and the emergence of impact evidence based on that collaboration. Impact is strong in some areas but needs developing in others, and there is a need to articulate the difference between impact and engagement more thoroughly.

All panels were pleased to see the effort made by many institutions to document their impact through impact case studies. At the same time, they noted considerable confusion about the meaning of impact and the criteria for assessing it. Impact case studies ranged from what might be described as public communication and engagement all the way to a more narrowly defined impact that documented the change effected through research. Given the addition of this new exercise to research evaluations, impact case studies sometimes presented intentions or prospective plans rather than documenting past experiences. Institutions should be encouraged to devise plans and structures that will enable them to collect evidence of the impact of research long after the initial research had been conducted. Generally, the panels felt that Norway could develop more sophisticated tools for gathering and articulating evidence of impact and that the RCN could play a strong role in harnessing existing resources by using the extensive case study evidence from the 2014 UK Research Excellence Framework (REF).

... the Humanities make a strong contribution to society, culture and the economy by engaging with a range of public and private sector organisations

The panels were favourably impressed with the range and depth of Humanities collaborations with other sectors and the emergence of impact evidence based on that collaboration

there is a need to articulate the difference between impact and engagement more thoroughly

impact case studies sometimes presented intentions or prospective plans rather than documenting past experiences

Anbefalinger til institusjonene

- Institutions should develop plans and structures for the **collection of evidence of the impact of research** long after the initial research had been conducted
- While there was evidence of good engagement and impact, most institutions lacked an **impact strategy**

Anbefalinger til Forskningsrådet

- RCN could work with the Humanities and other fields to **help researchers to understand** both the potential for greater societal impact and how to gather evidence of impact

Regjeringens vurdering

Meld. St. 25

(2016–2017)

Melding til Stortinget

Humaniora i Norge

Kunnskapsminister
Thorbjørn Røe Isaksen:

– Humanistene sitter med kunnskap og ferdigheter og verktøy som brukes for lite i arbeidet med å håndtere store samfunnsutfordringer som for eksempel innvandring, automatisering og klima.

Hva sier dekanene **nå** om humanioras
samfunnsbidrag?

Margareth Hagen, Universitetet i Bergen

Blogginlegg om humeval 21. februar 2017

- Vi skal **ikke** skrive om humanioras dype og grunnleggende innflytelse
- Vi skal **slippe** å gjenta at humanistisk forskning forvalter og tolker historien, at innsikt og verdier som forvaltes av humanistiske fag er grunnleggende for samfunnets velferd og demokrati.
- Vi skal gi **avgrensede og konkrete eksempler** fra forskning utført ved HF i Bergen:
 - den samiske forståelsen av tid
 - språkets rolle i klimapolitikken
 - lærebøker for nesten utryddede språk i Mellom-Amerika
 - metoder for språktesting og språktester
 - musikk som behandlingsmetode for psykisk sykdom

<https://hfdekanat.w.uib.no/2016/02/21/impact/>

Universitetet i Oslo

enhetssider

hf

Aktuelt

Interne nyheter for
ansatte på HF

2016

▪ Høst 2016

▪ Vår 2016

Hva er egentlig «impact»? Ny serie i HF-aktuelt gir svar

HF-forskerne hjelper oss til å forstå hva impact er ved å levere forskning som forandrer. Nå presenterer vi et utvalg av disse i form av en serie artikler.

I denne serien viser vi fram HF-forskning som forandrer.

Alle instituttene er representert, og i månedene som kommer vil det i hver utgave av HF-aktuelt komme en presentasjon av en ny HF-forsker som gjennom sin forskning gir oss et godt – og noen ganger overraskende - eksempel på *impact*.

God lesning!

**Impact:
Forskning
som
forandrer**

Universitetet i Oslo (forts)

enhetssider

hf

Aktuelt

Interne nyheter for
ansatte på HF

2017

▪ Høst 2017

▪ Vår 2017

Impact: Oddrun Grønvik og Christian-Emil Ore om digital målreising i Afrika

Man skal lete lenge for å finne et humanistisk forskningsprosjekt som har skapt mer endring enn prosjektet AfricanLanguagesLexicography – ALLEX.

Med digitale verktøy og prøvemodeller som etterpå ble brukt på Norsk Ordbok har forskerne bak bidratt til å løfte de afrikanske språkene Shona og Ndebele til offisielle skriftsspråk med grunnlovsfestet status og med det gitt stemme, identitet og ny stolthet til millioner av mennesker.

En bestilt suksess

Det var faktisk en professor ved Universitetet i Zimbabwe, Herbert Chimhundu, som selv bestilte suksessen. Gjennom [NUFUs](#) forsker-til-forsker-samarbeid mellom sør og nord

NTNU

Tverrfaglegheit og breidde i norsk humanioraforskning

– Døma våre spenner frå risikokommunikasjon i genetisk rettleiing, via involvering av elevar på vidaregåande skole for å lage formidlingsstrategiar for å nå ungdom om deira bruk og forbruk av IKT, til anvendt etikk i tett samspel med samfunnsaktørar utanfor academia, seier dekan Anne Kristine Børresen ved Det humanistiske fakultet ved NTNU.

– Fellesnemnaren for mange av våre døme er tverrfaglegheit. Vi ser at humaniora bidreg med avgjerande kunnskap og kompetanse innanfor mellom anna medisin, teknologi, klima og energi, seier Børresen.

– Det av våre døme som utan tvil har fått mest mediemerksomhet, er 22. juli-senteret. I prosjektet *July 22 and the Negotiation of Memory* dreier det seg om terrortragediens kulturelle etterliv i det norske samfunnet. Forskarane ser spesielt på måten tragedien gjennom tidsspesifikke og permanente markeringar blir presenterte og fortolka i dei offentlege romma våre.

Prosjektgruppa mottok NTNUs formidlingspris 2015 for arbeidet med 22. juli-senteret.

Anne Kristine Børresen
(Foto: NTNU)

Videre utvikling av metoder for evaluering av samfunnseffekter

- Fra resultat til **prosess**:
 - Mer kunnskap om hvordan forskning får betydning for samfunnet
 - Metoder for å dokumentere og vurdere det forskere selv kan gjøre for at forskningen skal bli relevant for brukere
 - Metoder som inkluderer brukerperspektivet på forskningsprosessen
- Fra enkeltforskere til **organisasjon**
 - Hvordan kan forskningsinstitusjonene arbeide mer strategisk med samfunnseffekter av forskning?
 - Hvordan kan forskningsinstitusjonene legge til rette for tettere samspill mellom forskere og brukere?
 - Hvordan kan evalueringer styrke arbeidet med samfunnseffekter?
- Ta i bruk kvantitative indikatorer - **altmetrics**